

පෝර්ජ් බාක්ගේ සිතුවම්හි පිළිබිඳු වන විශ්ලේෂණාත්මක සනිකවාදී ලක්ෂණ
සඳමාලි කමල්වන්ද බද්දෙගම¹
HU/2011/0056

පෝර්ජ් බාක්ගේ සිතුවම්හි සනිකවාදයේ ප්‍රථම අවස්ථාව “විශ්ලේෂණාත්මක සනිකවාදය” (Analytical Cubism) යනුවෙන් හැඳින්වා අතර විශ්ලේෂණාත්මක සනිකවාදී ලක්ෂණ බාක්ගේ සිතුවම්හි හඳුනාගත හැකිවේ. පෝර්ජ් බාක්ගේ සිතුවම් අධ්‍යයනය කිරීමේදී ද්වීතීයික මූලාශ්‍රය ලෙස ප්‍රස්ථකාල පරිඥිලනයන් තාතියික මූලාශ්‍ර ලෙස කළා සගරා සහ අන්තර්ජාලය දැක්වීය හැකිය. විතුය මගින් හැඟීම් ප්‍රකාශ කිරීමේ ක්‍රියාවලිය ප්‍රතික්ෂේප කළ පෝර්ජ් බාක් හැඩත්ල හා වර්ණය මගින් විතුයක් නිර්මාණය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය පිළිබඳව වැඩි උනන්දුවක් දැක්වූ බව සිතුවම් මගින් පැහැදිලි වේ. ජ්‍යාමිතික ලක්ෂණ මොහුගේ සිතුවම් තුළ බහුවා දක්නට ලැබුණු අතර පැහැදිලි හැඩත්ල වලට ගැඹුරක් එක්කර ඇති අයුරු මෙහි දක්නට ලැබුණු විශ්ලේෂණවයයි. බාක්ගේ සැම සිතුවකම දැකගැනීමට හැකි සත්‍යවූයේ ස්වභාවික ලෝකයේ ඇති සනික ස්වභාවයයි. ස්වභාවික හා නිර්මිත ලෝකයේ ඇති සැම අර්ථ්‍යේ වස්තුවකම ජ්‍යාමිතිය ඇති බව මොහු දැඩි ව විශ්වාස කළේය. යමක් මතුපිටින් දකින දෙයට වඩා අභ්‍යන්තරය විනිවිද දැකීමෙන් සැයුවුණ ජ්‍යාමිතික සත්‍ය සංරචනය කිරීමට බාක්ට හැකිවිය. ස්වභාවික හැඩත්ල කොටස්වලට කඩා පෙරවීම හා පසුබීම අතර සබඳතාවක් ගොඩ නැගෙන පරිදි එකිනෙක දිගාවන්ට හැරුණු ජ්‍යාමිතික හැඩත්ල තලය මත ගොඩනැගුණු බව බාක්ගේ සිතුවම් ඔස්සේ පැහැදිලි වේ. වර්ණයේ හා හැඩයේ සම්මිශ්‍රණය එකිනෙක වෙන වෙනම ඉස්මතු වී පෙනීම හා එමගින් මතුවන ගැඹුර විනිවිද දැකීම්ද මෙහි විශ්ලේෂණවයයි. යමකිසි වස්තුවක් බාහිර ස්වරුපය බිඳ දමා එය නිමවුණු ව්‍යුහය එකිනෙකට තුළනාත්මක ව ගැළපෙන ජ්‍යාමිතික තලයන් කිහිපයක් සම්බන්ධ කිරීමෙන් සිතුවම් නිර්මාණය කිරීමට බාක්ට හැකිවිය. මෙතක් නොවු විරුදු අන්දමට වැඩි වශයෙන් සංශ්‍රේෂු රේඛාවන් සඳහුණු නොයෙක් ආකාර ජ්‍යාමිතික අකෘතින්ගෙන් සැදි බොහෝවිට අඹුරු එකවර්ණ විතුයන් බාක් අතින් නිර්මාණය විය. ඕනෑම වස්තුවක් විතුගත කිරීමේදී පෝර්ජ් බාක් මෙම නව සම්පූදාය යොදා ගත්තේය. ඒ අනුව, මෙම පර්යේෂණයේ මූලික අරමුණ බවට පත් වන්නේ පෝර්ජ් බාක්ගේ සිතුවම්වලින් පිළිසිඩුවන විශ්ලේෂණාත්මක සනිකවාදී ලක්ෂණ පිළිබඳ විමසා බැඳීම ය.

ප්‍රමුඛ පද: විශ්ලේෂණාත්මක සනිකවාදය, ජ්‍යාමිතිය, ව්‍යුහය, ගැඹුර

¹ දායා කළා හා පැලපුම්කරණය (විශ්ලේෂණය) තෙවන වසර